

SPRAWOZDANIE ZE SPRAWDZIANU NA ZAKOŃCZENIE NAUKI W DRUGIEJ KLASIE GIMNAZJUM - JĘZYK POLSKI WSiP; CZERWIEC 2016

Sprawdzian w obu klasach drugich przeprowadzono w pierwszym tygodniu czerwca 2016.

Przystąpiło do niego 48 uczniów: 2a -25, 2b -23.

1. Struktura zadań

Sprawdzian zawierał 22 zadania, wśród nich było 16 zadań zamkniętych i 6 zadań otwartych (wśród zadań otwartych nie było zadania sprawdzającego umiejętność redagowania dłuższych form wypowiedzi). Zadania otwarte kolejno sprawdzały kompetencje w zakresie:

- a) Przekształcania pytania retorycznego w zdanie twierdzące;
- b) Przekształcania mowy niezależnej w zależną;
- c) Tworzenia zdrobnień i zgrubień;
- d) Formułowania tezy;
- e) Redagowania streszczenia;
- f) Redagowania wniosku w oparciu o przesłanki.

Rozkład zadań wskazujący na wymagania ogólne oraz wykonalność, czyli współczynnik łatwości w klasach i w szkole zestawiono w tabeli.

	Ilość zadań w sprawdzianie	2a „p”	2b „p”	szkoła „p”
Odbiór wypowiedzi	9	52%	53%	51%
Analiza i interpretacja	9	41%	43%	42%
Tworzenie wypowiedzi	4	38%	39%	38,5%
	22	45%	47%	46%

2. Zadania łatwe

- a) Rozpoznawanie wyrazów gwarowych;
- b) Redagowanie streszczeń;
- c) Rozróżnianie słownictwa z różnych stylów.

3. Zadania trudne i bardzo trudne

- a) Formułowanie tezy;
- b) Tworzenie wyrazów pochodnych;
- c) Przekształcanie mowy niezależnej w zależną
- d) Charakteryzowanie podmiotu lirycznego.

Wnioski

Sprawdzian był dla drugoklasistów trudny (współczynnik łatwości „p” dla szkoły wyniósł 46%). Nie ma większych rozbieżności między klasą 2a (45%) a 2b (47%), ta druga wypadła lepiej w obszarze analizy i interpretacji tekstów.

Trudność pojawiła się głównie w braku zrozumienia tekstów argumentacyjnych oraz w nieumiejętności odczytania tekstu kultury na poziomie przenośnym. Uczniowie mają problemy w stylistycznym przekształcaniu tekstów. Sprawdzian ujawnił również brak kompetencji w tworzeniu wyrazów (słowotwórstwo) oraz w poprawnym posługiwaniu się pojęciami z poetyki (wers, rytm rym).

W zadaniach zamkniętych o kilku poprawnych odpowiedziach uczniowie zbyt często, lekceważąc polecenie lub nie czytając go ze zrozumieniem, zaznaczają tylko jedną z nich, czym pozbawiają się punktów za całość zadania.

Zalecenia

1. Stosować na lekcji metody poszukujące, które stawiają problem i zmuszają ucznia do zajęcia określonego stanowiska (na godzinach poświęconych rozprawkom lub w czasie interpretacji tekstów kultury) ;
2. Wrócić do słowotwórstwa (okazją są lekcje poświęcone neologizmom słowotwórczym) ;
3. Na każdej lekcji dotyczącej analizy i interpretacji utworów lirycznych posługiwać się pojęciami z teorii poetyki i wymagać tego od uczniów;
4. Przeprowadzić lekcję dotyczącą korzystania ze słowników, ich nazewnictwa i zawartości.
5. Przy konstruowaniu narzędzi zadbać o zadania wielokrotnego wyboru, w których poprawnych będzie kilka odpowiedzi i egzekwować je przy ocenianiu

**SPRAWOZDANIE ZE SPRAWDZIANU Z JĘZYKA POLSKIEGO NA
ZAKOŃCZENIE NAUKI W PIERWSZEJ KLASIE GIMNAZJUM W ROKU
SZKOLNYM 2015/2016**

Dane statystyczne

Sprawdzian z języka polskiego na zakończenie nauki w pierwszej klasie gimnazjum został przeprowadzony, by zdiagnozować umiejętności i wiadomości zdobyte przez uczniów po pierwszym roku nauki w szkole gimnazjalnej. Sprawdzian składał się z 23 zadań, z czego 14 było zamkniętych, natomiast 9 – otwartych.

Do sprawdzianu przystąpili uczniowie obu klas pierwszych. Klasa 1a uzyskała średni wynik równy 40,45% (13,35 pkt.), natomiast 1b – 38% (12,54 pkt.). Najwyższy wynik został uzyskany w klasie 1b i wynosił on 25 pkt. (76%), natomiast najniższy w 1a i był równy 4 pkt. (12%). Średni wynik szkoły wyniósł **39,23%** (12,95 pkt.).

Współczynnik łatwości zadań - opis

Klasa 1a

Rozkład liczby zadań według łatwości zadań (%)

Łatwość zadania	Od	do	Liczba zadań	% liczby zadań
bardzo trudne	0%	19%	4	17%
Trudne	20%	49%	14	58%
umiarkowanie trudne	50%	69%	4	17%
Łatwe	70%	89%	2	8%
bardzo łatwe	90%	100%	0	0%
Liczba zadań			24	

Klasa 1b

Rozkład liczby zadań według łatwości zadań (%)

Łatwość zadania	Od	do	Liczba zadań	% liczby zadań
bardzo trudne	0%	19%	5	21%

Trudne	20%	49%	9	38%
umiarkowanie trudne	50%	69%	4	17%
Łatwe	70%	89%	5	21%
bardzo łatwe	90%	100%	1	4%
Liczba zadań			24	

Analizując obie tabele, można dostrzec, że w obu klasach ilość zadań bardzo trudnych jest porównywalna. Wynik przedstawia się inaczej przy liczbie zadań określanych jako trudne. W klasie 1a takich poleceń było aż 14, natomiast w 1b – 9. Ilość zadań umiarkowanie trudnych, łatwych oraz bardzo łatwych przedstawia się podobnie w obu klasach.

Choć w klasie 1a zadań bardzo łatwych nie było, to i tak w obu klasach najłatwiejsze okazało się zadanie 14, w którym należało określić jaki morał wypływa z bajki Ignacego Krasickiego pt. *Księgi* (w klasie 1a współczynnik łatwości tego zadania wyniósł ok. 88%, więc zostało ono zaliczone do zadań łatwych, natomiast w 1b – 95%, wobec tego zadanie zostało zaklasyfikowane do grupy zadań bardzo łatwych). Równie łatwe okazało się zadanie 12, polegające na wskazaniu bohaterów kłótni w wyżej wymienionej bajce. Na umiarkowanym poziomie uczniowie poradzili sobie z formułowaniem pytań do tekstu (zadanie 3). Wielu z nich nie zrozumiało polecenia. Co ciekawe, choć w klasie 1b do zadań bardzo łatwych zaliczyć należy zadanie 20 (wyjaśnienie przysłowia *mądrej głowie dość dwie słowie*), to w klasie 1a okazało się ono umiarkowanie trudne. Najtrudniejszym zadaniem okazało się zadanie 16, w którym należało zdefiniować bajkę wskazać wszystkie właściwe odpowiedzi spośród podanych. Okazuje się, że uczniowie mają problem z zadaniami wielokrotnego wyboru. Równie trudne okazało się zadanie poświęcone odmianie rzeczowników nietypowych (zadanie 22) oraz wskazaniu biernika i wołacza staropolskiej formy wyrażenia *dwie słowie* (zadanie 21). Kiepsko wypadło również zadanie poświęcone różnym rodzajom słowników (zadanie 5).

Ogólny wynik

Największą ilość punktów uczniowie klasy 1a zdobywali w zadaniach, które wymagały tworzenia własnej wypowiedzi. W klasie 1b ta część testu była najslabiej punktowana. Wielu uczniów klasy 1b nie podjęło się napisania dedykacji (zadanie 10, maksymalna liczba punktów do zdobycia: 4). Wynika to z tego, iż w momencie pisania diagnozy, uczniowie tej klasy nie przerobili jeszcze materiału poświęconemu tej formie wypowiedzi. Na podobnym poziomie w obu klasach zostały napisane części poświęcone

odbiorowi wypowiedzi i wykorzystywaniu zawartych w nich informacji oraz analizie i interpretacji tekstu. W skali procentowej wyniki w klasie 1b wynosiły kolejno: 42,95% oraz 42,75%, natomiast w klasie 1a: 36,96% oraz 39,67%.

WNIOSKI:

- Uczniowie nie pamiętają jak odmieniać rzeczowniki nietypowe mimo lekcji poświęconych temu zagadnieniu.
- Połowa uczniów nie zna pojęcia dedykacji i nie wie jakie elementy się na nią składają. Część uczniów zapoznała się z tym pojęciem w szkole podstawowej.
- Uczniowie dość dobrze radzą sobie z odbiorem wypowiedzi i wykorzystaniem informacji w nim zawartych. Potrafią wskazać narratora tekstu oraz wskazać główną myśl utworu.
- Nie wszyscy uczniowie znają zawartość artykułów hasłowych poszczególnych słowników. Nie wiedzą jakie treści znajdą w poszczególnym słowniku. Problem stanowią dla nich kwalifikatory słownikowe.
- Uczniowie dobrze radzą sobie z formułowaniem planów wydarzeń. Pamiętają o podstawowym wyznaczniku, czyli zachowaniu równoważników zdań.
- Większość uczniów dobrze radzi sobie z definiowaniem i stosowaniem w praktyce środków stylistycznych.
- Problematyczne są zadania wielokrotnego wyboru.

ZALECENIA:

- Przeprowadzić lekcję powtórzeniową poświęconą odmianie rzeczowników nietypowych.
- Przeprowadzić lekcję przypominającą (lub wprowadzającą) krótsze formy wypowiedzi, m.in. dedykację czy zaproszenie.
- Ponownie przeprowadzić lekcję poświęconą różnym rodzajom słowników. Zapoznać uczniów z pojęciem artykułu hasłowego czy kwalifikatorów.
- Ćwiczyć polecenia wielokrotnego wyboru (w miarę możliwości).
- Na lekcjach języka polskiego zwracać szczególną uwagę na czytanie ze zrozumieniem.
- Przywoływać różne środki stylistyczne – w celu utrwalenia.
- Ćwiczyć z uczniami zadania otwarte i formułowanie własnej wypowiedzi.

Ewaluacja zaleceń:

1. Wpisy tematów w dzienniku;
2. Archiwizacja prac uczniowskich dotyczących określania funkcji i redagowania dłuższych form wypowiedzi.

Małgorzata Mikołajczyk
Zofia Kwiecień